

Sla telen op het scherpst van de sneede

Het bladgewassencollectief Bladycol gaat in een vierjarig project op zoek naar de grenzen van het telen van bladgewassen. Bladycol wil over vier jaar ook de consequenties van die grenzen kunnen onderbouwen. "Een lieveheersbeestje in sla? Misschien moeten we af van nultoleranties."

VAK | door Stan Versteegen

Van het bladgewassencollectief Bladycol maken nagenoeg alle Nederlandse telers van bladgewassen in de vollegrond deel uit. Dan gaat het dus niet alleen om ijsbergslatellers, maar ook om telers van andijvie of kleurtjessla. Het collectief neemt deel aan het Topsector-project duurzame bladgewassen en selderij dat dit jaar start. Het is een vierjarig PPS-project waarin het rijk en bedrijven samenwerken. PPS staat voor Publiek-Private Samenwerking. Het collectief draagt een substantieel bedrag bij aan de projectkosten door een heffing per hectare geteelde bladgewassen. Daarnaast leveren Vollegrondsgroente.net, Telersvereniging knolselderij, afzetzorganisaties (incl. GFH), snijderijen, meerdere zaadfirma's, enkele plantenkwekers en Proeftuin Zwaagdijk een financiële bijdrage. Over een periode van vier jaar bedragen de projectkosten € 1.056.000. Bladycol en de organisaties nemen daarvan met € 328.000 een derde voor hun rekening. Vollegrondsgroente.net heeft de coördinatie, Proeftuin Zwaagdijk voert uit.

Grenzen opzoeken

In de komende vier jaar wil het bladgewassencollectief op zoek naar de grenzen van het telen. Kan dat residuvrij? Wat zijn de mogelijkheden van robotisering en automatisering? Hoever komen we met groene middelen? Hoe bereiken we een

zo weerbaar mogelijke plant? En zo zijn er nog veel meer vragen die beantwoord moeten worden.

Daaronder ook antwoord op de vraag wat er niet kan, zo benadrukt voorzitter Dave Smit van Bladycol, en wat de consequenties zijn van bepaalde keuzes. "Als we kiezen voor de middelen die natuurlijke vijanden sparen, dan betekent dit dat er weleens een geparasiteerde bladluus of een lieveheersbeestje in de sla kan zitten. Hopelijk kunnen we dat over vier jaar onderbouwen met cijfers en vervolgens gefundeerd voorleggen aan onze afnemers. Als die dan een nultolerantie blijven eisen, dan valt dat dus weg. Óf er moeten onderwerpen andere oplossingen zijn. Mochten ze 'beestjes' wel accepteren, dan zal de consument uitleg moeten krijgen over het

waarom van een lieveheersbeestje in zijn sla."

Een ander voorbeeld is een groen middel op zeepbasis dat bladluizen inkapselt. Omdat het middel sterk aan het blad kleeft, zijn de dode bladluizen er met be-
regen of wassen moeilijk vanaf te krijgen. In dit geval kleven er letterlijk nadelen aan die 'groene oplossing' ...

Totaal concept

De focus binnen het project ligt echter niet op afzonderlijke maatregelen. De focus ligt op het ontwikkelen van een nieuw teeltconcept waarin die maatregelen gecombineerd worden tot een zo duurzaam mogelijke teelt. De plant maximaal ondersteunen in zijn groei, liefst zonder, maar in ieder geval met zo min mogelijk chemie en milieubelasting. Daarbij is het uitgangspunt geen concessies doen aan kwaliteit of productie.

Binnen een nieuw concept past de verdere ontwikkeling van resistente rassen tegen bladluizen (Nasonovia) en valse meeldauw (Bremia), in samenhang met het

Ook gevestigde waarden als plantdichtheid, pottype en plantgrootte zullen tegen het licht gehouden worden en zijn niet al vanzelfsprekend voor het nieuwe concept.